

Date and Time: Tuesday, 12 April 2022 3:28:00 PM +08

Job Number: 168756728

Document (1)

1. [Euro Rent A Car Sdn Bhd lwn Sunway Parking Services Sdn Bhd \[2017\] MLJU 2279](#)

Client/Matter: -None-

Search Terms: euro rent

Search Type: Natural Language

Narrowed by:

Content Type
MY Cases

Narrowed by
-None-

EURO RENT A CAR SDN BHD v SUNWAY PARKING SERVICES SDN BHD

CaseAnalysis

| [2017] MLJU 2279

Euro Rent A Car Sdn Bhd lwn Sunway Parking Services Sdn Bhd [2017] MLJU 2279

Malayan Law Journal Unreported

MAHKAMAH SESYEN (SHAH ALAM)

IZRALIZAM SANUSI HMS

SAMAN NO BA-A53-10-06 TAHUN 2016

25 September 2017

Fahri Azzat (Ameerul Aizat bersamanya) (Fahri & Co) bagi pihak plaintif.

Mah Mun Yan (Gan Partnership) bagi pihak defendant.

Izralizam Sanusi HMS:

ALASAN PENGHAKIMANPengenalan

[1]Ini adalah satu tuntutan oleh plaintif untuk gantirugi berjumlah RM 117,215.80 bagi kehilangan sebuah kereta yang diletakkan di kawasan tempat letak kereta yang diuruskan dan dikendalikan oleh defendant.

Fakta Kes

[2]Plaintif ialah sebuah syarikat sendirian berhad yang diperbadankan di Malaysia dan menjalankan perniagaan penyewaan kereta.

[3]Defendant merupakan sebuah syarikat sendirian berhad yang ditubuhkan pada tahun 2004 di bawah Akta Syarikat. Sepanjang masa yang material, defendant menjalankan perniagaan pengurusan tempat letak kereta termasuk pengurusan tempat letak kereta di The Pinnacle Sunway, Jalan Lagoon Timur, Bandar Sunway, 46500 Petaling Jaya Selangor.

[4]Plaintif mendakwa bahawa pada 25.4.2016, plaintiff telah menyewakan sebuah kereta miliknya, Honda HRV bernombor pendaftaran BNS 9066 yang berwarna kelabu (“kereta tersebut”), kepada seorang warganegara Perancis yang bernama Hemici Sofiane (“Hemici”).

[5]Pada 27.4.2016, lebih kurang pukul 2.28 petang, Hemici mendakwa bahawa beliau telah meletakkan Kereta tersebut di tempat letak kereta yang dikenali sebagai Lot B2B, The Pinnacle Sunway, Jalan Lagoon Timur, Bandar Sunway, 46500 Petaling Jaya Selangor. Apabila beliau kembali pada jam 7.00 petang, beliau mendapati Kereta tersebut telah hilang.

[6]Hemici kemudianya memaklumkan kepada Pengawal keselamatan yang berada di bilik keselemanan mengenai kehilangan kereta tersebut. Pengawal keselamatan membantu Hemici untuk mencari kereta itu namun ia gagal dijumpai. Selepas itu mereka pergi ke bilik kamera litar tertutup (“CCTV”) untuk melihat rakaman CCTV bagi memastikan punca kehilangan Kereta tersebut.

[7]Berdasarkan tayangan rakaman CCTV, Hemici telah mendakwa bahawa Kereta tersebut telah dilarikan oleh orang yang tidak dikenali. Pada 28.4.2016, Hemici telah membuat laporan polis tentang kehilangan Kereta tersebut. Beliau juga telah membuat satu akuan bersumpah pada 12.5.2016, yang mengesahkan kejadian kecurian Kereta Plaintiff tersebut.

[8]Pada 30.4.2016, berdasarkan keterangan Encik Fabian Leo Bernard (SP2), beliau telah hadir ke tempat letak kereta tersebut dan melihat rakaman CCTV yang berkaitan dengan kecurian kereta tersebut. Pihak defendant telah memberi sesalinan rakaman CCTV berkaitan kepada SP2 pada keesokan hari.

[9]Berdasarkan rakaman CCTV tersebut, pihak plaintiff dan defendant telah bersetuju bahawa kandungan rakamannya adalah seperti yang berikut:

- (i) Seorang lelaki menuju ke arah kereta tersebut dan memasukinya. Lelaki itu memandu kereta tersebut keluar dari kotak parkir dan memberhentikan kereta tersebut di kawasan yang berdekatan dengan laluan keluar/masuk parkir tersebut.
- (ii) Selepas itu, sebuah kereta model Nissan Almera bernombor pendaftaran WA 561 G yang dipandu oleh seorang lelaki telah memasuki kawasan tempat letak kereta tersebut.
- (iii) Sejurus selepas kereta Nissan Almera itu memasuki premis parkir itu, ia membuat pusingan U dan menuju ke arah laluan keluar. Kereta tersebut kemudiannya bergerak dan mengekori kereta Nissan Almera tersebut dari belakang.
- (iv) Pemandu kereta Nissan Almera telah memasukkan tiket yang baru diambil dan memasukkannya ke dalam mesin manakala kereta tersebut mengekori kereta Nissan Almera secara rapat tanpa perlu pemandunya memasukkan tiket ke dalam mesin. Palang tidak turun untuk menghalang kereta tersebut keluar.

- (v) Kejadian tersebut berlaku kira-kira pukul 4.14 petang iaitu lebih kurang 3 jam sebelum Hemici mendapati kereta tersebut tiada di kawasan lot parkir.

[10]Plaintif mendakwa bahawa defendan mempunyai tanggungjawab di bawah kontrak dan juga tort untuk memastikan keselamatan keretanya di tempat letak kereta tersebut. Defendan telah cuai di dalam tanggungjawabnya untuk memastikan keselamatan dan juga mengambil langkah untuk mengelakkan kecurian berlaku di dalam parkir tersebut.

[11]Defendan pula mengatakan bahawa tanggungjawap defendan hanya untuk menyediakan tempat letak kereta yang selamat untuk tujuan meletakkan kereta dan defendan telah menggunakan kemahiran dan penjagaan yang munasabah untuk melaksanakan tanggungjawapnya.

[12]Defendan juga memplidkan bahawa suatu klausa pengecualian liabiliti telah diletakkan dan ia menyatakan:

"The management is not responsible for any loss or damage howsoever caused to the vehicle, its accessories or contents. Vehicle is parked solely at customer's own risk."

[13]Defendan juga mendakwa bahawa klausa pengecualian telah secara nyata mengecualikan liabiliti defendan terhadap mana-mana kerugian dan kerosakan terhadap kereta tersebut.

[14]Plaintif telah memanggil tiga (3) orang saksi untuk membuktikan tuntutannya manakala defendan telah memanggil empat (4) orang saksi. Saksi-saksi tersebut, adalah seperti yang berikut:

No.	Nama Saksi	Saksi dirujuk sebagai	Penyata Saksi dirujuk sebagai
1.	Jaafar bin Abdullah	SP1	WS-SP1
2.	Fabian Bernard a/l Joseph Anthony Leo	SP2	WS-SP2
3.	Amardeep Sharma a/l Madan Gopal	SP3	WS-SP3
4.	Edmund Marc De Run Jr.	SD1	WS-SD1
5.	Low Sun Lee	SD2	WS-SD2
6.	Abdullah bin Amat	SD3	WS-SD3
7.	Ismail bin Omar	SD4	WS-SD4

Isu-isu untuk dibicarakan

[15] Kedua-dua pihak telah mengemukakan isu-isu untuk dibicarakan mengikut versi masing-masing. Oleh yang demikian, saya akan menyandarkan kepada isu-isu yang dikemukakan oleh pihak defendant di dalam hujahan bertulisnya dan saya juga akan mempertimbangkan isu-isu yang dikemukakan oleh pihak plaintiff. Isu-isu yang perlu diputuskan adalah seperti yang berikut:

- (1) Apakah kewajipan berjaga-jaga (duty of care) yang ditanggung oleh defendant kepada plaintiff sebagai pengurusan tempat letak kereta di Pinnacle Sunway dan sama ada kewajipan berjaga-jaga tersebut mencakupi aspek keselamatan kereta plaintiff tersebut?
- (2) Sama ada plaintiff berjaya membuktikan bahawa kecurian tersebut disebabkan oleh pelanggaran kewajipan berjaga-jaga oleh defendant.
- (3) Sama ada klausa pengecualian tersebut terpakai di dalam kes ini dan sama ada klausa pengecualian tersebut bertentangan dengan Akta Perlindungan pengguna 1999?

Dapatan Mahkamah

[16] Beban pembuktian adalah ke atas plaintiff untuk membuktikan tuntutannya. Mahkamah ini merujuk kepada penghakiman Mahkamah Persekutuan dalam kes *Datuk Mohd Ali Hj Abdul Majid & Anor v. Public Bank Bhd* [2014] 6 CLJ 269 seperti berikut:

This follows from the general rule that the burden of proving a fact is upon him who alleges it and not upon him who denies it, so that where a particular allegation forms an essential part of a person's case, the proof of such allegation fall on him (see s. 103 of the Evidence Act 1950). If he fails to prove both the liability and the quantum of damages, he loses the action.

Therefore, in a claim for damages, it is not sufficient for the plaintiff to merely state the amount of damages that he is claiming, he must prove the damage that he had in fact suffered to the satisfaction of the court.

[17] Mengikut kes *Berjaya Development Sdn Bhd v. Keretapi Tanah Melayu Bhd* [2012] 4 CLJ 35, Mahkamah telah memutuskan:

"[7] The burden of proving a claim lies on the person alleging the claim. So it is here, the burden is on the Plaintiff to prove his claim before the burden moves to the defendant. Section 101 Evidence Act 1950 refers....."

[18] Plaintiff hendaklah membuktikan kesnya atas standard imbalan kebarangkalian. Mahkamah ini juga merujuk kepada kes *Ng Chin Guan v. Ng Khi Fui & Anor* [2012] MLJ 798:

"In law, the party who desires the Court to give judgment as to any legal right or liability bears the burden of proof (s. 101(1) Evidence Act 1950). The burden of proof is on that party is twofold;

- (i) *The burden of establishing a case; and*
- (ii) *The burden of introducing evidence.*

The burden of proof lies on the party throughout the trial. The standard of proof required is on the balance of probabilities. The evidential burden of proof is only shifted to the other party once the other party has discharged its burden of proof. If that party fails to discharge the original burden of proof, then the other party need not adduce any evidence."

[19]Seksyen 101 Akta Keterangan 1950 memperuntukkan bahawa beban bukti terletak pada orang yang bergantung kepada kewujudan sesuatu fakta tersebut. Seksyen 101 Akta 56 memperuntukkan:

"Beban membuktikan

101.

- (1) *Sesiapa yang berhasrat supaya mana-mana Mahkamah memberikan penghakiman tentang apa-apa hak atau tanggungan di sisi undang-undang, dengan bergantung kepada kewujudan fakta yang ditegaskan olehnya, mestilah membuktikan bahawa fakta itu wujud.*
- (2) *Apabila seseorang terikat untuk membuktikan kewujudan apa-apa fakta, dikatakan bahawa beban membuktikan terletak pada orang itu."*

[20]Saya menerima pakai prinsip kes-kes tersebut di atas kepada kes di hadapan Mahkamah ini, dan dengan merujuk kepada seksyen 101 Akta 56, plaintif hendaklah, atas imbalan kebarangkalian, membuktikan kes plaintif, dan beban adalah terletak pada plaintif untuk membuktikan sedemikian. Saya seterusnya telah mendengar keterangan, meneliti dokumen yang difailkan dan hujahan yang dikemukakan pihak-pihak, dengan penuh berhati-hati.

Isu (1): Apakah kewajipan berjaga-jaga (duty of care) yang ditanggung oleh defendant kepada plaintif sebagai pengurusan tempat letak kereta di Pinnacle Sunway? Sama ada kewajipan berjaga-jaga tersebut mencakupi aspek keselamatan kereta plaintif tersebut?

[21]Peguam defendant menghujahkan bahawa kontrak yang dimasuki di antara Hemici dan defendant adalah untuk defendant menyediakan ruang parkir. Beliau juga menghujahkan bahawa kewajipan berjaga-jaga (duty of care) yang ditanggung oleh defendant kepada penyewa di bawah undang-undang Tort ialah untuk menyediakan ruang yang sesuai untuk tujuan parkir kereta sahaja. Berdasarkan kes *Ashby v Tolhurst* [1937] 2 All ER 837 dan *Halbauer v Brighton Corporation* [1954] 2 All ER 707, defendant menyatakan bahawa hubungan di antara plaintif dan defendant bukan *bailment* dan defendant tidak mempunyai duty of care untuk menjaga keselamatan Kereta plaintif tersebut. Oleh itu, defendant berhujah bahawa defendant tidak bertanggungjawap atas kehilangan kereta tersebut.

[22]Peguam plaintif pula berhujah bahawa fakta di dalam kes *Ashby v Tolhurst* (*supra*) wajar dibezakan daripada fakta kes ini. Di dalam kes tersebut tiket yang dikeluarkan oleh defendant hanya merupakan satu bukti pembayaran kepada plaintif untuk membenarkan plaintif memarkir kereta selepas pembayaran dilakukan. Memandangkan pembayaran sudah dibuat semasa menerima tiket tersebut, defendant tidak mempunyai obligasi terhadap plaintif kecuali menyediakan tempat parkir. Jika plaintif, sebagai pemilik kenderaan, mahu keluar dari tempat parkir tersebut, plaintif hanya perlu keluar tanpa memulangkan semula tiket tersebut kerana ia sudah dibayar. Oleh itu, Mahkamah telah mendapati mereka hanyalah *licensor* dan *licensee simpliciter* lalu memutuskan defendant tidak mempunyai obligasi terhadap plaintif. Namun begitu, defendant di dalam kes di hadapan Mahkamah ini telah menggunakan sistem operasi parkir yang berbeza. Sistem operasi defendant membenarkan Hemici memarkir sebelum sebarang pembayaran dilakukan. Tiket dan sistem operasi defendant di dalam kes ini tidak membenarkan pelanggan untuk keluar tanpa sebarang pembayaran. Selagi pembayaran masih belum dibuat, kereta tersebut akan disekat dan dikawal oleh defendant sehingga pembayaran dilakukan.

[23]Peguam Plaintiff merujuk kepada perenggan 2 dan 3 di bawah notis yang dipamerkan di tempat '*auto gate parking*'(D17), yang dengan jelas menyatakan seperti berikut:

"2. Vehicles parked at unauthorised places will be clamped and a fine of RM 50 will be imposed.

3. No overnight parking. Storage charges of RM 100 (one hundred ringgit) per day will be imposed to vehicle that parked overnight without approval or vehicle will be removed at management's discretion."

[24]Berdasarkan D17 tersebut, peguam plaintif menghujahkan bahawa defendant mempunyai kuasa-kuasa tertentu terhadap kereta pelanggan-pelanggannya selagi pembayaran dan pemulangan t iket masih belum dilakukan. Defendant juga mempunyai kuasa untuk mengenakan denda dan mengenakan *storage charges* sekiranya kereta diparkir di tempat yang tidak dibenarkan atau membiarkan kereta diparkir semalam. Oleh yang demikian, terdapat hubungan bailor dan bailee antara defendant dan penyewa/plaintif. Untuk menyokong hujahannya mengenai hubungan bailor dan bailee tersebut, peguam plaintif merujuk kepada [seksyen 101](#) dan [104](#) Akta Kontrak 1950. Tiada sebarang kes yang dikemukakan oleh peguam plaintif untuk menyokong hujahannya dalam isu ini.

[25]Isu mengenai hubungan di antara pengendali parkir dan pemilik kenderaan yang memakir sudah lama dibincangkan dan diputuskan oleh kes-kes terdahulu. Berdasarkan kes klasik *Ashby v Tolhurst* (*supra*), adalah diputuskan bahawa hubungan tersebut merupakan hubungan di antara *licensor* dan *licensee*. Maka pengendali parkir tidak bertanggungjawap untuk memastikan keselamatan kenderaan yang diparkir. Untuk memahami dengan jelas rasional keputusan kes ini, fakta kes tersebut perlulah difahami terlebih dahulu. Fakta kes tersebut adalah seperti berikut: Pada 25.8.1936, plaintiff telah memarkir keretanya di sebidang tanah kepunyaan defendant. Tanah tersebut merupakan kawasan lapang yang terbuka dan tidak berpagar. Setelah memasuki kawasan parkir tersebut, plaintiff membuat bayaran kepada pekerja defendant yang berada di situ. Plaintiff kemudiannya diberikan '*car park ticket*' dan beliau seterusnya memarkir keretanya dalam keadaan berkunci. *Car park ticket* tersebut mengandungi

klausa berikut : “*The proprietors do not take any responsibility for the save custody of any cars or articles there, nor for any damage to the cars or articles however caused, nor for any injuries to any person, all cars being left in all respect entirely at their owners’ risk. Owners are requested to show ticket when required.*” Setelah plaintif kembali ke tempat parkir tersebut, beliau mendapati keretanya telah hilang. Setelah bertanya kepada pekerja defendant, beliau diberitahu bahawa keretanya telah dipandu keluar oleh seorang lelaki yang mengaku sebagai kawan plaintif. Di dalam kes Ashby tersebut, Mahkamah memutuskan:

“*If that be the true view, the relationship was a relationship of licensor and licensee alone, and that relationship in itself would carry no obligations of the licensor towards the licensee in relation to the chattel left there, no obligation to provide anybody to look after it.*

“*... there was no contract between the parties except the mere permission to leave the car there for payment.”*

[26] Di dalam kes Ashby tersebut, faktanya jelas menunjukkan bahawa defendant mengendalikan tempat letak kereta yang terbuka, tidak mempunyai ciri-ciri keselamatan yang ketat, hanya seorang atendan yang mengeluarkan tiket dan mengawal laluan keluar masuk, serta pembayaran dibuat semasa pemilik kenderaan mendapatkan tiket untuk masuk ke kawasan parkir tersebut. Dapat dirumuskan bahawa fakta kes tersebut hampir sama dengan fakta kes di hadapan Mahkamah ini, iaitu ianya berkisar tentang kehilangan kenderaan plaintif semasa kenderaannya diparkir di kawasan tempat letak kereta yang dikendalikan oleh defendant.

[27] Namun begitu, terdapat perbezaan yang jelas tentang pengendalian tempat letak kereta di dalam kes di hadapan Mahkamah ini. Tempat letak kereta yang dikendalikan oleh defendant merupakan sebuah bangunan yang mempunyai 12 tingkat. Tingkat-tingkat tersebut dikhatusukan hanya untuk parkir. Setiap laluan keluar dan masuk dikawal dengan mesin dan penghadang automatik. Pemilik kenderaan perlu mengambil tiket di laluan masuk dan kenderaan hanya boleh dipandu keluar setelah tiket tersebut dibayar. Di atas tiket dicatatkan “*RM50 charge for lost ticket*” [Eksibit D19(B)]. Kenderaan hanya boleh diparkir di lot-lot khusus, kegagalan mematuhi akan menyebabkan tayar kenderaan dikunci dan pemilik kenderaan akan didenda untuk membuka kunci tersebut. Sekiranya pemilik kenderaan memarkir kenderaanya ‘overnight’ tanpa kebenaran, pemilik akan dikenakan bayaran ‘*Storage charges*’ yang berjumlah RM 100.00 sehari atau kenderaannya akan dialihkan atau dikeluarkan. Tempat letak kereta defendant juga dikawal oleh pengawal-pengawal keselamatan dan diawasi oleh CCTV.

[28] Saya berpendapat bahawa fakta kes di hadapan Mahkamah ini adalah berbeza dengan kes *Ashby v Tolhurst (supra)* dari aspek pengendalian dan kawalan oleh defendant ke atas tempat letak kereta serta kenderaan-kenderaan yang diparkir, dan juga perbezaan mengenai ciri-ciri keselamatannya. Maka, saya perlu meneliti apakah hubungan yang mengikat di antara plaintif dan defendant berdasarkan fakta-fakta yang telah diuraikan di atas. Adakah hubungan di antara mereka merupakan hubungan di antara “licensor and licensee”, seperti yang diputuskan oleh kes *Ashby v Tolhurst (supra)*, ataupun terdapat hubungan lain yang mengikat mereka?

[29] Untuk menjawap persoalan ini, saya merujuk kepada kes *Walton Stores Ltd. v Sydney City Council* (1968) 70

SR (NSW) 244. Fakta di dalam kes Walton ini adalah seperti berikut: Pada 24 Disember 1963, seorang pengurus di syarikat Walton Stores Limited yang bernama McCauley telah menggunakan kereta syarikat dan memakirnya di Goulburn Street Car Park. Tempat letak kereta tersebut dimiliki dan dikendalikan oleh defendant. Ketika memasuki tempat letak kereta tersebut, beliau diberikan tiket dan tiket tersebut menyatakan klausa pengecualian seperti berikut: "*The Council does not accept any responsibility for the loss or damage to any vehicle or for loss of or damage to any article or thing in or upon any vehicle or for any injury to any person however such loss, damage or injury may arise or be caused*". Tiket tersebut juga menyatakan "*Important - This ticket must be presented at cash register for time stamping and payment before proceeding to remove vehicle from station*" dan "*This card must be presented to Attendant when vehicle is being removed from station*". Sekembalinya McCauley ke lot parkir keretanya, beliau mendapati kereta tersebut telah hilang. Selepas itu, McCauley telah dimaklumkan oleh pihak defendant bahawa seorang lelaki bernama Jones telah memandu kereta tersebut keluar dengan menggunakan salinan tiket (duplicate ticket) yang telah diberikan oleh pekerja defendant. Plaintiff selanjutnya menuntut gantirugi terhadap defendant di '*District Court*'. Hakim perbicaraan, Cameron-Smith D.C.J, membenarkan tuntutan gantirugi plaintiff berjumlah \$2,790.00 atas alasan defendant telah melanggar kontrak sebagai bailee kereta tersebut. Defendant tidak berpuas hati dengan keputusan tersebut dan seterusnya menfailkan rayuan ke Mahkamah Rayuan. Mahkamah Rayuan (Wals, Asprey dan Holmes JJ.A) memutuskan seperti yang berikut:

*"I now turn to the substantive question argued upon whether the true legal conclusion to be drawn from the uncontradicted facts was, as the trial judge held, that the plaintiff and the defendant were bailor and bailee respectively of the plaintiff's motor vehicle. Upon this appeal it was argued for the defendant that of licensor and licensee and not that of bailor and bailee, and for this proposition Ashby v. Tolhurst (6) was strongly relied on. In that case Sir Wilfred Greene M.R. said...
..... I am of the view that the nature of the Goulburn Street parking station would point towards the conclusion that there was a delivery of possession.*

So far as the second ground.....I am now concerned. But in their place appear the words "Important - This ticket must be presented at cash register for time stamping and payment before proceeding to remove vehicle from station" and "This card must be presented to Attendant when vehicle is being removed from station". In my opinion the effect of the words quoted from each of the three cards or tickets lastly referred to is to produce exactly the same result. Each provides for the fulfilment of conditions precedent by the holder of the ticket issued by the proprietor of the building in which the vehicle is stored before the holder can regain possession of the vehicle from the proprietor. The change delivery. The steps to be taken to enable the plaintiff to regain physical possession of its motor car from the defendant's building involve more than its removal by simply driving it away. Its removal required a bilateral transaction in the terms of the document. It may be that the defendant did not have a lien at common law upon the vehicle of its parking charges (cf. Hatton v. Car Maintenance Co. Ltd. (13) and see now the Warehousemen's Liens Act, 1935) but the contract which regulated the legal relationship of the parties plainly evinced their intention that the holder of the card or ticket had either to pay or tender payment of the amount of the charges for the storage of the vehicle before he was entitled to demand possession of it. To a demand for the vehicle unaccompanied by payment or tender of payment of the charges, the proprietor of the parking station would be entitled to respond with a qualified refusal to the effect that its charges first be paid (see Singer Manufacturing Co. v. London & South Western Railway Co. (14) as explained in Jowitt & Sons v. Union Cold Storage Co. (15)). It should also be observed that condition (2) of the parking condition contained on the ticket in the present case also operates to preserve the custody of the vehicle by the defendant against a demand made by the ticket-holder during hour

*when the parking station is closed (cf. *Stallard v. Great Western Railway Co.* (16)). If, as Professor Winfield has said, the salient feature of bailment is the element of possession, the matters to which I have just referred appear to me to point to the fact that in the present case the defendant did have possession of the subject vehicle. I think that *Ashby v. Tolhurst* (17) is clearly distinguishable and the relationship of the plaintiff and the defendant was that of bailor and bailee. In these circumstances, as it was conceded by the defendant that, once bailment was established, there were no material differences between this case and West's case (18), I am of the opinion that the appeal should be dismissed with costs."*

[30] Isu mengenai perkara ini tidak banyak dibincangkan oleh mahkamah-mahkamah Malaysia. Oleh yang demikian, adalah suai-manfaat jika keputusan kes-kes dalam bidangkuasa lain, terutama di Amerika Syarikat, dirujuk. Dalam kes *William Hale vs. Massachusetts Parking Authority* 358 Mass 470 (1970), plaintif merupakan pemegang pas bulanan bagi tempat letak kereta yang dikendalikan oleh defendant. Beliau membuat bayaran parkir secara bulanan. Plaintiff diberikan pelekat kenderaan dan '*parker's plate*' untuk pengenalan dan tujuan keselamatan. Pada 11.11.1964, plaintif memarkir dan mengunci keretanya di kawasan yang dikhaskan untuk pemegang pas bulanan. Pada 13.11.1964, lebih kurang pukul 8.30 malam, seorang lelaki telah memandu kereta plaintif keluar dari premis parkir tersebut. Ketika melalui laluan keluar, atandan tempat letak kenderaan tersebut meminta pemandu itu untuk menunjukkan *monthly parking plate* dan tiket parkir. Pemandu tersebut kemudiannya memecut keluar kerana tidak dapat mengemukakannya. Di laluan keluar tersebut tidak terdapat palang yang boleh menghalang sebarang kenderaan. Pekerja defendant tidak mengambil sebarang tindakan kerana menyangka pemandu kereta itu adalah pemiliknya. Pada 14.11.1964, plaintif mendapati keretanya telah hilang di lot parkirnya. Beliau kemudian mengambil tindakan untuk menuntut gantirugi atas kehilangan keretanya terhadap defendant. Di dalam kes ini, Supreme Judicial Court of Massachusetts (Tauro, C.J., Spalding, Kirk, Reardon, & Quirico, JJ.) memutuskan:

*"The defendant was a bailee for hire and as such was not an insurer for the safety of property left in its custody. But it was bound to "exercise that degree of care which may reasonably be expected from ordinarily prudent persons in similar circumstances." *Greenberg v. Shoppers' Garage Inc.* , 329 Mass. 31, 35."*

[31] Saya juga merujuk kepada satu lagi kes yang telah diputuskan oleh Mahkamah Rayuan di Massachusetts, Amerika Syarikat dalam kes *Richard v. Massachusetts Port Authority*, 310 N.E.2d 146 (Mass. App. Ct. 1974) di mana Mahkamah Rayuan tersebut bersetuju dengan dapatan yang dibuat oleh kes *William Hale vs. Massachusetts Parking Authority (supra)*. Fakta di dalam kes Richard tersebut adalah seperti berikut: Pada 31.7.1968, plaintif telah memandu keretanya memasuki laluan masuk ke tempat letak kereta di Logan International Airport. Semasa memasuki laluan masuk tersebut, plaintif mengambil tiket dari mesin, beliau kemudiannya memakir dan seterusnya mengunci keretanya. Beliau kembali ke tempat letak kereta tersebut pada 4.8.1968 dan mendapati keretanya telah hilang. Selepas itu, plaintif mengambil tindakan untuk menuntut gantirugi atas kehilangan keretanya terhadap defendant. 'Municipal Court of the City of Boston' telah membenarkan tuntutan plaintif dengan jumlah sebanyak \$3,705.00. Di peringkat rayuan, Mahkamah Rayuan di Massachusetts telah mengekalkan keputusan tersebut.

[32] Merujuk kepada isu (1) di atas, adalah jelas bahawa fakta kes di hadapan Mahkamah ini sama dengan fakta di

dalam kes *Walton Stores Ltd. v Sydney City Council (supra)*. Oleh itu, kes di hadapan Mahkamah ini juga wajar dibezakan dengan kes *Ashby v. Tolhurst (supra)*. Adalah jelas bahawa plaintif perlu membuat bayaran sebelum dibenarkan memandu keluar dari tempat letak kereta defendant. Sekiranya plaintif gagal membayar, maka defendant berhak menolak dengan penolakan bersyarat untuk plaintif terlebih dahulu membuat pembayaran seperti yang dikenakan. Perlu diambil perhatian juga bahawa berdasarkan D17, defendant boleh mengunci tayar kenderaan dan pemilik kenderaan akan didenda untuk membuka kunci tersebut. Sekiranya pemilik kenderaan memarkir kenderaannya ‘overnight’ tanpa kebenaran, pemilik akan dikenakan bayaran ‘storage charges’ yang berjumlah RM 100.00 sehari atau kenderaannya akan dialihkan atau dikeluarkan. Oleh yang demikian, selaras dengan keputusan kes *Walton Stores Ltd. v Sydney City Council (supra)*, adalah wajar diputuskan bahawa defendant mempunyai ‘possession of the subject vehicle’. Maka saya memutuskan bahawa hubungan di antara plaintif dan defendant di dalam kes di hadapan Mahkamah ini adalah merupakan hubungan *bailor* dan *bailee*. Selanjutnya saya juga memutuskan bahawa kewajipan berjaga-jaga yang terletak dibahu defendant juga mencakupi aspek keselamatan kereta plaintif tersebut.

Isu (2): Sama ada plaintif berjaya membuktikan bahawa kecurian tersebut disebabkan oleh pelanggaran kewajipan berjaga-jaga oleh defendant.

[33]Peguam defendant menghujahkan bahawa plaintif perlu membuktikan keretanya telah dicuri untuk berjaya di dalam tuntutannya. Ketika kejadian itu, kereta plaintif telah disewakan kepada Hemici. Maka hanya Hemici yang boleh memberikan keterangan di Mahkamah untuk membuktikan kecurian tersebut. Kegagalan plaintif memanggil Hemici untuk memberikan keterangan mengakibatkan plaintif gagal membuktikan kesnya. Oleh itu, tuntutan plaintif wajar ditolak dengan kos. Prinsip ini selaras dengan kes *Takako Sakao v Ng Pek Yuen & Anor* [\[2009\] 6 MLJ 751](#), *PP v. Ang Kian Chai* [2012] 1 LNS 389 dan *Johara Bi Binti Abdul Kadir Marican v Lawrence Lam Kwok Fou* [\[1981\] 1 MLJ 139](#).

[34]Peguam defendant selanjutnya menghujahkan bahawa tindakan pihak ketiga yang memandu kereta keluar dari premis pakir defendant membawa kepada ‘*novus actus interveniens*’, oleh itu ia melepaskan defendant dari sebarang tanggugjawap ke atas apa yang berlaku. Peguam defendant merujuk kepada kes *Devan & Associates v. TSR Bina Sdn Bhd* [2015] 5 CLJ 17 dan juga kes *Smith v Littlewoods Organisation Ltd (Chief Constable, Fire Constabulary, third party)* [1987] 1 All ER 710 untuk menyokong hujahnya.

[35]Peguam plaintif pula menghujahkan bahawa terdapat keterangan-keterangan sokongan yang menunjukkan bahawa Kereta plaintif tersebut telah dicuri semasa diletakkan di tempat letak kereta defendant. Antara dokumen-dokumen yang membuktikan kereta tersebut telah dicuri adalah Laporan Polis (P1), Surat Pengesahan Status Kes oleh SP1 (P2), Geran Kereta tersebut (P7), Perjanjian Sewaan Kereta di antara Plaintiff dan Hemici Sofiane (P8), cakera padat yang mengandungi rakaman kamera litar tertutup [CCTV] (P10) dan gambar-gambar dari CCTV tersebut (P11 [a] hingga [r]).

[36] Mengenai isu ‘novus actus interveniens’ pula, peguam plaintif menghujahkan bahawa Kedua-dua kes yang dirujuk oleh peguam defendant adalah berbeza dengan kes ini apabila dilihat berdasarkan fakta bahawa, walaupun terdapat tindakan/kegiatan berasingan (independent) oleh pencuri tersebut, namun chain of causation defendant masih lagi bersambung apabila CCTV gagal dipantau oleh pengawal keselamatan defendant. Selain itu, fakta-fakta berikut menunjukkan chain of causation defendant masih lagi bersambung apabila terdapat fakta yang menunjukkan bahawa rondaan gagal dilakukan dengan kerap, kegagalan mesin parkir menghalang pencuri kereta keluar tanpa menggunakan tiket, ketiadaan speed breaker dan ketiadaan pengawal keselamatan defendant yang memantau setiap laluan keluar parkir tersebut.

[37] Untuk menjawap isu (2) ini, saya merujuk kes *Port Swettenham Authority v. TW Wu and Co (M) Sdn Bhd [1975] 2 MLJ 73*. Di dalam kes tersebut, Mahkamah Persekutuan mengatakan:

“In the ordinary cases of tort the onus would be on the plaintiff to prove that defendant was negligent and that the act or omission was the proximate cause of the loss or injury. But, in cases where the bailor and bailee relationship has been established then all that the plaintiff has to do is to prove that he entrusted the goods to defendant who could not deliver them on demand. It would then be up to the defendant as bailee to show that the loss was not due to his negligence. The fact that the appellants had devised a good system did not render them any the less liable if it was not shown that the loss of the goods arose otherwise than through their negligence.”

[38] Setelah saya mendapati bahawa hubungan di antara plaintif dan defendant merupakan hubungan di antara bailor dan bailee, maka adalah menjadi tanggungjawap plaintif untuk membuktikan bahawa kereta tersebut hilang semasa di bawah jagaan defendant. Sekiranya plaintif berjaya membuktikan sedemikian, maka defendant pula perlu membuktikan bahawa kereta tersebut hilang bukan disebabkan oleh kecuaian/kesalahan yang dilakukan oleh defendant atau pekerjanya. Prinsip ini adalah selaras dengan keputusan kes *Port Swettenham Authority v. TW Wu and Co (M) Sdn Bhd (supra)*.

[39] Adalah menjadi fakta yang tidak dipertikaikan bahawa pada 27.4.2016, lebih kurang pukul 4.14 petang, Kereta tersebut telah dipandu oleh seorang lelaki keluar dari tempat letak kereta defendant tanpa membayar tiket. Defendant mendakwa bahawa plaintif gagal membuktikan kereta tersebut dicuri kerana Hemici tidak dipanggil untuk memberikan keterangan di Mahkamah ini. Defendant juga berhujah bahawa hanya Hemici yang mengetahui sama ada kereta tersebut berkunci atau tidak ketika ia diparkir dan sama ada beliau mengenali pemandu yang memandu kereta tersebut keluar dari tempat letak kereta defendant. Kegagalan plaintif memanggil Hemici sebagai saksi mengakibatkan fakta-fakta tersebut gagal dibuktikan. Tambahan pula, akuan bersumpah (ID16) yang dibuat oleh Hemici dan juga emel di antara pihak plaintif dan Hemici bertarikh 16.1.2017 (ID4) hanya ditandakan sebagai ID (Identification document) ketika perbicaraan. Oleh itu dokumen-dokumen tersebut tidak boleh diterima sebagai keterangan bagi menyokong dakwaan plaintif. Dengan hormat, saya tidak bersetuju dengan hujahan defendant mengenai isu Identification document (ID) ini. Saya berpendapat bahawa penjelasan pihak plaintif mengenai ketidakhadiran Hemici adalah munasabah dan wajar diterima. Hemici ketika ini berada di negaranya Perancis dan

perbelanjaan beliau ke Malaysia semata-mata untuk memberikan keterangan kes ini akan menyebabkan plaintif menanggung kos yang tinggi dan kelewatan yang tidak wajar.

[40]Saya merujuk kepada seksyen 73A(2) Akta Keterangan yang memperuntukkan:

"(2) In any civil proceedings, the court may at any stage of the proceedings, if having regard to all the circumstances of the case it is satisfied that undue delay or expense would otherwise be caused, order that such a statement as is mentioned in subsection (1) shall be admissible as evidence or may, without any such order having been made, admit such a statement in evidence -

- (a) *notwithstanding that the maker of the statement is available but is not called as a witness; and*
- (b) *notwithstanding that the original document is not produced, if, in lieu thereof, there is produced a copy of the original document...*

(5) For the purpose of deciding whether or not a statement is admissible as evidence by virtue of subsection (1) to (4), the court may draw any reasonable inference from the form or contents of the document in which the statement is contained, or from any other circumstances.....

(6) In estimating the weight, if any, to be attached to a statement rendered admissible as evidence by this Act, regard shall be had to all the circumstances from which any inference can reasonably be drawn as to the accuracy or otherwise of the statement, and in particular to the question whether or not the statement was made contemporaneously with the occurrence or existence of the facts stated, and to the question whether or not the maker of the statement had any incentive to conceal or misrepresent facts.

[41]Berdasarkan seksyen 73A Akta Keterangan, sesuatu keterangan boleh diterima masuk di bawah 3 keadaan dan antara 1 dari keadaan tersebut ialah di mana pembuat dapat memberi keterangan tetapi tidak dipanggil sebagai saksi di bawah keadaan yang diperuntukkan oleh seksyen 73A(2). Di bawah sekyen kecil (2) s. 73A Akta Keterangan, sesuatu pernyataan boleh diterima masuk sekiranya Mahkamah berpuas hati bahawa kelengahan atau perbelanjaan tak wajar akan berlaku sekiranya pembuat pernyataan tersebut dipanggil untuk memberi keterangan. Dalam menggunakan seksyen 73A(2) tersebut, Mahkamah boleh membuat tanggapan-tanggapan yang munasabah dari bentuk atau kandungan dokumen atau dari lain-lain keadaan. Perkara Ini dengan jelas dinyatakan di dalam seksyen 73A(5) Akta yang sama. Di dalam kes ini, adalah jelas bahawa SP2 di dalam keterangannya menjelaskan bahawa beliau merupakan shareholder dan managing director syarikat plaintif yang mengetahui secara terperinci mengenai perjalanan perniagaan syarikatnya. SP2 telah menjelaskan dengan teliti mengapa beliau tidak dapat membawa Hemici ke Malaysia untuk dijadikan saksi dalam kes ini. SP2 mengemukakan emel-emel perhubungan di antara pihak plaintif dan Hemici serta kos perbelanjaan yang akan ditanggungnya sekiranya Hemici datang ke Malaysia. Peguam defendan juga telah memeriksa balas keterangan SP2 mengenai isu yang berkaitan dengan laporan Hemici. Oleh itu, saya berpendapat adalah memadai untuk pihak plaintif membuktikan kehilangan kereta tersebut berdasarkan Laporan Polis (P1), Surat Pengesahan Status Kes oleh SP1 (P2), Geran Kereta tersebut (P7), Perjanjian Sewaan Kereta di antara Plaintiff dan Hemici Sofiane (P8),

Euro Rent A Car Sdn Bhd lwn Sunway Parking Services Sdn Bhd [2017] MLJU 2279

Rakaman Kamera Litar CCTV (P10), gambar- gambar CCTV (P11 [a] hingga [r]), serta akuan bersumpah oleh Hemici (ID16) tanpa perlu memanggil Hemici yang akan mengakibatkan kelengahan masa dan kos perbelanjaan yang tidak wajar.

[42] Peguam defendant juga menghujahkan bahawa emel-emel di antara plaintiff dan Hemici serta akuan bersumpah Hemici tersebut hanya ditanda sebagai "ID", merandangkan kesahihan dan kebenaran dokumen-dokumen plaintiff tersebut tidak boleh diuji di Mahkamah semasa pemeriksaan balas. Dengan hormatnya, saya tidak bersetuju dengan hujahan peguam defendant. Di dalam pemeriksaan utama, SP2 telah cuba untuk mengemukakan kesemua dokumen-dokumen tersebut sebagai bukti/eksibit, namun telah dibantah oleh peguam defendant. Oleh itu, Mahkamah perlu memutuskan isu '*admissibility*' dokumen- dokumen tersebut selepas mendengar semua keterangan dan keadaan yang relevan. Di peringkat perbicaraan, memang pada permulaanya kesemua dokumen-dokumen tersebut ditandakan sebagai "ID" , namun ia tidak menghalang Mahkamah untuk memutuskan isu tersebut di akhir perbicaraan kes, iaitu semasa di peringkat hujahan. Section 73A *Akta Keterangan* memberikan kuasa kepada Mahkamah untuk berbuat demikian. Seksyen tersebut menyatakan bahawa Mahkamah boleh menggunakan kuasa tersebut "*at any stage of the proceedings, having regards to all the circumstances of the case*".

[43] Dalam mempertimbangkan dan memutuskan isu identification document ("ID"), Mahkamah ini juga merujuk kepada kes-kes berikut sebagai panduan:

- (i) *Bank Of Tokyo-Mitsubishi (Malaysia) Bhd V. Sim Lim Holdings Bhd & Ors* [2001] 2 CLJ 474 yang memutuskan:

"Section 73A(2) of the Evidence Act 1950 provides for the admittance of documents when the maker is not called, if having regard to all the circumstances of the case the court is satisfied that undue delay or expense would otherwise be caused. In doing so, the court may draw any reasonable inference from the form or contents of the document or from any other circumstances. This is provided under s. 73A(5) of the same Act."

The relevant parts of s. 73A(2) and (5) reads as follows:

(2) In any civil proceedings.....

(5) For the purpose of deciding.....

(6) In estimating the weight,.....

Therefore, by virtue of the above provisions of law, I am satisfied that the said notices of demand (ID17 - ID19) and (ID21 - ID23); the AR Cards (ID18 - ID20) and Certificates of Posting (ID22 - ID24) are admissible

Euro Rent A Car Sdn Bhd lwn Sunway Parking Services Sdn Bhd [2017] MLJU 2279

as evidence. All these documents are part of a transaction or records which are consistent, and were issued in the course of business and discharge of professional duty. The court can see the genuinity of these documents without the makers being called.

By virtue of s. 73A(5) and 73A(6) of the same Act, in deciding whether all these documents are admitted, the court had also considered the reasonable inference from the form and contents of the document as well as from any related circumstances, as to the accuracy or otherwise of the statement and in particular to the question whether or not the statements or the documents were made contemporaneously with the occurrence or existence of the facts stated.

The counsel for the 2nd and 3rd defendants also submitted that all those documents are only marked as "ID" and thus only for identification purposes and are not admissible evidence. I cannot agree with the counsel on that point. From the records of the proceedings, it seems that the plaintiff had attempted to produce all those documents as evidence but was objected to by the counsel for the 2nd and 3rd defendants. Thus, the court had to decide on the admissibility of all those documents at the end of the trial after hearing all the relevant circumstances of the case. At that stage of the proceedings, all those documents have to be marked as "ID" first, but it does not stop the court from deciding on their admissibility at the end of the trial ie, during submissions stage. Section 73A(2) of the Evidence Act 1950 empowers the court to do so. The said subsection provides for the exercise of the power "at any stage of the proceedings, having regards to all the circumstances of the case". There is nothing to say that those documents cannot be admitted as evidence under s. 73A(2) just because they have only been marked as "ID"."

- (ii) *Amalcon Engeneering Sdn Bhd v Saw Chong Teok Quarry Sdn Bhd [2010] MLJU 522*, di mana Mahkamah memutuskan:

"In addition to that, there are also other documents in the form of invoices and receipts tending to support the defendant's claim that the final completion and successful commissioning was April 1996. Exhibits 1D D40, 1D D42, 1D D44, 1D D43, and 1D D45 are receipts and invoices produced by the defendant related to the motor and cone crushers. These are receipts relating to expenses incurred by the defendant bearing April 1996 dates. These documents give an indication that as at April 1996 expenses relating to the cone crushers and the generator to run the extended plant were expended by the defendant. This is above and over the oral testimonies of DW1 and DW2. These documents although they are only marked as ID exhibits, does not stop the court from deciding on their admissibility at the end of the trial. The court is given wide discretionary powers under sections 73A(2), sections 73A(5), sections 73A(6) of the Evidence Act 1950. It would be against commercial realities to hold otherwise. In my view these documents were made contemporaneously with the occurrence or existence of the facts stated therein. In so admitting, the court had considered all the circumstances from which inferences can reasonably be made as to the accuracy or otherwise of the statement or facts stated therein. (See: Kubota Agricultural Machinery Sdn. Bhd. v. Sharizan Sdn. Bhd & Ors. (Third Parties) (2001) 6 CLJ 104, Chin Hooi Nan v. Comprehensive Auto Restoration Service Sdn. Bhd. & Anor (1995) 1 BLJ 25, Bank of Tokyo - Mitsubishi (Malaysia) Bhd. v. Sim Lim Holdings Bhd. & Ors. (2001) 2 CLJ 474)."

(iii) Di dalam kes *RNS Oil And Gas Sdn Bhd V. Norhayati Ahmad Kamal* [2016] 1 LNS 1113, Mahkamah berpendapat bahawa:

"1) Whether reliance on documents marked as "ID" in allowing the counterclaim erroneous

[26] *The appellant asserted that out of the sum of RM284,396.98 granted to the respondent in her counter-claim, ...were erroneously based on receipts for the respective payments which however were marked only as "ID". Specifically, these are IDD25 and IDD16, respectively.*

[27] *I cannot agree more with the contention of the appellant that documents marked as "ID", which IDD25 and IDD16 manifestly are, possessing merely the status of 'identification document', as a general rule, inadmissible in evidence. This is already settled law. It is totally congruent with the Evidence Act 1950. The reference by the appellant to a number of case-law authorities which give effect to this principle of evidential law is not disputed. I need only refer to the case of Joseph Thambirajah v. Bank Buruh (M) Bhd [2008] 2 MLJ 773.....*

[28] *However, a careful review of the grounds of decision of the Sessions Court will readily show that the trial judge did not merely refer to the invoice issued by Oridiant Sdn Bhd in IDD25 as the basis of the finding that awarded RM109,246.50 in respect of the alleged payment made by the respondent to Oridiant Sdn Bhd. Reliance was more crucially placed on exhibit D26 which was a copy of a page from the savings account book of the respondent which showed a debit entry or a transfer-out of the exact amount of RM109,246.50.*

[29] *Counsel for the appellant did in the cross examination of the respondent asked whether the latter had other documents to prove her payment of the amount to Oridiant Sdn Bhd - to which she answered in the negative, since the mode of payment was said to be telegraphic direct transfer as stated in D26 itself. But it is in any event entirely defensible and certainly proper for the trial court to have exercised its discretion in making a finding on the basis of the totality of evidence, including the testimony of the respondent and especially D26, that such payment to Oridiant Sdn Bhd had indeed been undertaken by the respondent, and done for the benefit of the appellant.*

[30] *In respect of the award for the payment of RM56,000.00 to Cofoma Sdn Bhd, it is true that in support of this finding, the Sessions Court referred to IDD16, being two official receipts, dated 28 May 2013 and 25 June 2013 each for the amount of RM28,000.00 and thus stated to be the full and final settlement of the rental owing in the exact amount of RM56,000.00. But the Court also considered the letter from Cofoma Sdn Bhd dated 24 June 2013 in IDD14 which confirmed that the debt from the appellant had been fully settled and the winding up petition against the appellant withdrawn as a result. More pertinently, even though this letter was also not converted to a trial exhibit, the Court has the discretion, and certainly the power under the Evidence Act 1950, considering the circumstances of the case, including the testimony of the respondent, to nevertheless accept the evidence of "ID"- marked documents, like was done in the instant case.*

[31] The grounds of the decision of the Sessions Court on this issue was clear in the analysis of the relevance of IDD14 and IDD16. The Sessions Court acknowledged that these were "ID" documents (since the makers were not called) but accepted the same, also because of the finding that the appellant had failed to produce any documents that could instead show the reverse - that such payment was made to Cofoma Sdn Bhd by the appellant itself. The crux of the respondent's case is that Rosini from the appellant requested that the respondent makes payment to Cofoma Sdn Bhd to avoid the winding up of the appellant.even though the receipts were addressed in the name of the appellant since the debt was owing from the appellant. Despite denying the respondent having made payment, and claiming instead having possession of the receipt of full payment, Rosini, as PW1 could not however, during cross- examination, produce the same.

[32] This approach is supported by case law authorities. As correctly submitted by the respondent, in Bank of Tokyo- Mitsubishi (Malaysia) Bhd v. Sim Lim Holdings Bhd & Ors [2001] 2 CLJ 474, it was instructively stated by Ramly Ali JC (now FCJ) as follows.....

[33] A similar position was upheld in the case of Kubota Agricultural Machinery Sdn Bhd v. Sharizan Sdn Bhd & Anor; Sharizan Sdn Bhd & Ors (Third Parties) [2001] 6 CLJ 104.

[34] Accordingly, the trial court's reliance on among others, in addition to other evidence such as the testimony of witnesses, IDD14 and IDD16 to arrive at the finding that the respondent had shown that she had paid the said amount of RM56,000.00 to Cofoma Sdn Bhd on behalf of the appellant is neither unsupportable nor objectionable under the law."

[44] Berlandaskan alasan-alasan di atas, saya memutuskan bahawa ID4, ID5, ID6 dan ID16 boleh diterima sebagai keterangan di Mahkamah dan dengan ini ID4, ID5, ID6 dan ID16 di tandakan sebagai eksibit P4, P5, P6 dan P16. Berdasarkan keterangan SP2 yang konsisten dan disokong oleh bukti-bukti dokumentar, antara lainnya, P1, P2, P7, P8, P10, P4, P5, P6 dan P16, maka saya memutuskan bahawa plaintif telah berjaya membuktikan bahawa kereta tersebut telah dicuri ketika dibawah jagaan dan kawalan defendant.

[45] Selanjutnya, saya perlu memutuskan sama ada defendant berjaya membuktikan bahawa kereta tersebut hilang bukan disebabkan oleh kecuaian/kesalahan yang dilakukan oleh defendant atau pekerjanya. Untuk membuktikan bahawa tiada sebarang kecuaian atau kesalahan yang dilakukan oleh defendant atau pekerjanya, pihak defendant menghujahkan bahawa car park system yang dijalankan oleh defendant adalah bersesuaian dengan tujuan perkhidmatan yang disediakan olehnya. Sistem palang automatik juga adalah bersesuaian dan ia akan memastikan kenderaan telah keluar sepenuhnya sebelum palang automatik turun sepenuhnya. Dalam perkara ini, saya mendapati pihak defendant bersetuju bahawa, (ketika kejadian berlaku) pemandu kereta Nissan Almera telah memasukkan tiket yang baru diambil dan memasukkannya ke dalam mesin manakala kereta plaintif tersebut (yang dipandu pencuri) mengekori kereta Nissan Almera secara rapat tanpa perlu pemandunya memasukkan tiket ke dalam mesin. Palang tidak turun untuk menghalang kereta tersebut keluar. Ini menunjukkan bahawa terdapat

kelemahan dalam sistem palang automatik tersebut. Ia juga menunjukkan bahawa sistem palang automatik tersebut tidak dapat menghalang kecurian kereta sekiranya kereta yang dicuri dipandu rapat dengan kereta yang berada di hadapannya. Kelemahan ini diakui sendiri oleh saksi defendan SD2 ketika pemeriksaan balas. Berikut diturunkan keterangan yang berkaitan dengan kelemahan tersebut:

- "4. Q: *Refer to question 5, which you answer basically, the purpose of Safety loops, is to ensure that the barrier don't drop into the car. So, it is actually to prevent the damage of car, so do you agree that the safety loops got nothing to do with the security to prevent theft?*
- A: Yes.
5. Q: *Can I refer you to the picture. Page 16 of the bundle B1, refer to your answer in the question 4, you said: "When a car insert a valid ticket to the ticket machine and the ticket is verified, the ticket machine will send an open gate signal to lift up the barrier". Let say if the car behind was tailgating very close so the barrier won't close. Do you agree or not, that basically the safety loops only for the purpose of ensuring the security if the car get through the barrier?*
- A: *What I understand, actually this safety loop is for safety and security purpose to avoid hitting the car.*
6. Q: *I put to it you again that basically the safety loop is actually cannot prevent any sought of theft situation happening in the exit entrance. Am I right?*
- A: Yes."

[46] Berdasarkan keterangan SD2 tersebut, adalah jelas bahawa defendan mengakui bahawa sistem palang automatik tersebut mempunyai kelemahan iaitu ia tidak dapat menghalang kecurian kereta sekiranya modus operandi yang digunakan oleh pencuri tersebut digunakan. Sepatutnya, defendan mengatasi kelemahan tersebut dengan menugaskan seorang pengawal keselamatan di setiap laluan keluar untuk memastikan setiap kenderaan yang keluar mempunyai tiket berbayar yang sah dan menahan sebarang kenderaan yang mencurigakan di laluan keluar.

[47] Tidak dinafikan bahawa defendan mempunyai sistem keselamatan seperti kawalan dan pemantauan oleh pengawal keselamatan dan pemasangan CCTV di setiap tingkat tempat letak kereta tersebut. Berdasarkan keterangan saksi SD1, tempat letak kereta tersebut di kawal oleh 4 orang '*'patrol guards'*' dan SD2 pula menerangkan bahawa premis parkir tersebut dipasang dengan 68 CCTV. Tempat letak kereta tersebut juga mempunyai bilik kawalan yang memantau setiap rakaman CCTV tersebut. Namun isunya di sini, adakah kehilangan tersebut disebabkan oleh kecuaian defendan. Sekali lagi saya memetik panduan yang diberikan oleh Mahkamah Persekutuan iaitu: "*The fact that the appellants had devised a good system did not render them any the less liable if it was not shown that the loss of the goods arose otherwise than through their negligence.*" (*Rujuk Port Swettenham Authority v. TW Wu and Co (M) Sdn Bhd [supra]*).

[48]Saya merujuk kepada keterangan SD2, beliau menerangkan bahawa terdapat seorang pengawal keselamatan yang berada di dalam bilik kawalan untuk memantau CCTV. Namun begitu, beliau tidak dapat menjelaskan siapa yang berada di dalam bilik kawalan tersebut dan beliau juga tidak dapat mengemukakan sebarang bukti bahawa CCTV telah dipantau sepanjang masa. Pihak defendant juga tidak memanggil pegawai keselamatan yang bertugas untuk mengesahkan kehadirannya di dalam bilik kawalan pada masa material. Sekiranya pengawal keselamatan meneliti rakaman CCTV berkaitan dengan kecurian tersebut (rakaman kereta tersebut melalui penghadang automatik), pasti beliau akan menyedari kereta tersebut keluar tanpa tiket dan ia akan menimbulkan curiga bahawa setu kesalahan jenayah telah dilakukan. Seterusnya, beliau akan bertindak segera untuk menghalang kejadian jenayah tersebut daripada berlaku. Paling tidak pun, beliau boleh menyalurkan maklumat tersebut kepada pengawal keselamatan yang lain atau anggota polis untuk mengambil tindakan yang segera dan munasabah. Oleh yang demikian, saya berpendapat kegagalan pengawal keselamatan memantau rakaman CCTV di bilik kawalan tersebut merupakan satu kecuaian.

[49]Berdasarkan keterangan-keterangan yang dikemukakan di Mahkamah ini, secara ringkasnya, saya berpendapat bahawa perkara-perkara berikut merupakan kecuaian yang dilakukan oleh pihak defendant:

- (i) Gagal menyediakan sistem penghadang automatik yang berkesan dan baik. Sistem keluar-masuk kereta di Parkir tersebut tidak menghalang orang yang tidak membayar/memasukkan tiket parkir untuk keluar. Keadaan ini memudahkan kereta yang ditempatkan di tempat letak kereta tersebut untuk dibawa keluar tanpa izin dengan tiada halangan. Di dalam kes ini, Kereta Plaintiff tersebut telah dibawa keluar tanpa halangan walaupun tiada tiket dan tiada bayaran untuk tiket dibuat.
- (ii) Gagal menempatkan pengawal keselamatan di laluan keluar / laluan auto gate sedangkan defendant mengakui kelemahan berkaitan sistem palang automatik yang gagal menghalang kenderaan yang dicuri sekiranya ia dipandu secara rapat dengan kereta depan.
- (iii) Gagal menempatkan pengawal keselamatan di bilik kawalan yang bertugas untuk memantau CCTV, supaya dapat memastikan dan memantau kejadian/tindakan mencurigakan (dalam kes ini kejadian dua kereta dipandu rapat di laluan keluar dan melepas palang automatik dengan menggunakan satu tiket) dan seterusnya bertindak dengan segera untuk menghalang kecurian daripada berlaku.

Isu (3): Sama ada klausa pengecualian terpakai di dalam kes ini dan sama ada klausa pengecualian tersebut menyalahi atau melanggar Akta Perlindungan Pengguna 1999?

[50]Dalam isu ini, peguam defendant menghujahkan bahawa gabungan perkataan “*however caused*” digunakan dalam klausa pengecualian tersebut membawa makna yang luas dan ia melindungi defendant daripada sebarang tanggungan akibat kecuaian. Peguam defendant mengemukakan kes *Premier Hotel Sdn Bhd v Tang Ling Seng [1995] 4 MLJ 229* untuk menyokong hujahannya.

[51]Peguam defendan juga menghujahkan bahawa bukan sahaja papan tanda yang mengandungi klausa pengecualian dipamerkan di laluan masuk bersebelahan mesin tiket, bahkan papan tanda tersebut berwarna kuning cerah yang boleh menarik perhatian pemandu kenderaan yang melaluinya. Oleh yang demikian, tindakan defendan tersebut adalah memadai untuk membawa klausa pengecualian tersebut ke perhatian dan pengetahuan para pemandu kenderaan yang menggunakan premis parkir tersebut selaras dengan dapatan kes *Thornton v Shoe Lane Parking Ltd* [1971] All ER 686.

[52]Peguam defendan selanjutnya berhujah bahawa klausa pengecualian tersebut tidak menyalahi Akta Perlindungan Pengguna 1999 kerana klausa pengecualian mematuhi ‘reasonable standard of fair dealing selaras dengan seksyen 24C(2)(c) akta tersebut. Klausa pengecualian tersebut juga tidak bertentangan dengan sesyen 24D(2) (e) dan 24D(2)(f) akta tersebut. Tambahan pula, kontrak telah dimasuki antara Hemici dan defendant. Oleh itu berdasarkan prinsip privity of contract maka hanya Hemici yang boleh memberikan keterangan sama ada klausa tersebut adil dan munasabah atau sebaliknya.

[53]Peguam plaintif pula berhujah bahawa Klaus teresebut tidak terpakai kerana ia tidak dibawa dengan khususnya kepada perhatian penyewa tersebut ataupun mana-mana pengguna tempat letak kereta. Undang-undang adalah jelas bahawa mana-mana Klaus Pengecualian Liabiliti hendaklah dibawa kepada perhatian seorang pengguna sebelum ia efektif sebagai suatu terma kontrak sebagaimana yang diputuskan di dalam kes *Interfoto Picture Library Ltd v Stiletto Visual Programmes Ltd* [1989] QB 433 .

[54]Peguam plaintif selanjutnya menyatakan bahawa sekalipun jika Klaus Pengecualian Liabiliti tersebut terpakai, undang-undang masih menuntut untuk Defendan membuktikan bahawa ia tidak cuai dan gantirugi yang dituntut bukan disebabkan oleh kecuaian Defendan. Prinsip ini diterangkan di dalam kes *Chin Hooi Nan v Comprehensive Auto Restoration Service Sdn Bhd* [\[1995\] 2 MLJ 100](#).

[55]Mengenai isu (3) ini, peguam plaintif dan peguam defendan masing-masingnya mengemukakan hujahan mengenai isu notis, isu susunan ayat di dalam klausa pengecualian tersebut dan juga isu sama ada klausa pengecualian tersebut bertentangan dengan Akta Perlindungan Pengguna 1999. Walau bagaimanapun, saya memutuskan isu (3) ini berdasarkan keputusan-keputusan kes yang telah dibuat oleh Mahkamah Malaysia.

[56]Dalam perkara ini , saya akur dengan keputusan Siti Norma Yaakob J, di dalam kes *Chin Hooi Nan v Comprehensive Auto Restoration Service Sdn Bhd & Anor (supra)*. Di dalam kes ini perayu (plaintif) telah menghantar keretanya ke syarikat responden (defendan) untuk membolehkan keretanya digilap dengan penggilap berlilin atas bayaran sebanyak RM295.00. Beliau telah meninggalkan keretanya di premis responden di tingkat bawah tanah Kompleks Sungai Wang Plaza dan diberi suatu resit untuk menuntut kereta itu. Apabila perayu kembali untuk mengambil keretanya daripada responden, beliau mendapat bahawa kereta itu telah mengalami kerosakan semasa dipandu oleh seorang pekerja responden kedua (defendan kedua). Perayu telah mendakwa

responden untuk kos membaiki kereta itu berjumlah RM3,630.85; kos menyewa sebuah kereta lain selama satu bulan berjumlah RM1,790.00; susut nilai kereta itu sebanyak 25% berjumlah RM9,128.81; dan kos menggaji seorang penyelaras kerugian bebas berjumlah RM169. Guaman itu telah ditolak dengan kos selepas suatu perbicaraan penuh di mahkamah majistret atas dasar bahawa fasal pengecualian di belakang resit itu yang menyatakan "*The company is not liable for any loss or damage whatsoever of or to the vehicle, its accessories or contents. Vehicle and goods are at owner's risk*", telah melepaskan responden daripada liabiliti. Perayu seterusnya telah membuat rayuan terhadap keputusan tersebut. Mahkamah tinggi kemudiannya memutuskan:

"Before me the issue is whether such an exemption clause can absolve the respondents from any blame for the damages caused to the car. The law on this is quite settled in that an exemption clause however wide and general does not exonerate the respondents from the burden of proving that the damages caused to the car were not due to their negligence and misconduct. They must show that they had exercised due diligence and care in the handling of the car. Sze Hai Tong Bank Ltd v Rambler Cycle Co Ltd [1959] X MLJ 200, and Port Swettenham Authority v TW Wu & Co (M) Sdn Bhd [1978] 2 MLJ 137, are authorities for this proposition of the law.

In this instance, the respondents had not adduced any evidence that they had exercised due care and diligence when handling the appellant's car. On the contrary, there is ample evidence to show that the respondents had been negligent when one of their employees had involved the car in an accident when he, the employee, was driving it to a different floor of the basement car park. On this conclusion, the appeal must be allowed."

[57] Dalam memutuskan sama ada klausula pengecualian tersebut dapat melindungi defendant, saya juga berpandukan kepada kes *ML Breadworks Sdn Bhd v. Malayan Banking Bhd* [2013] 1 CLJ 833. Di dalam kes ini, dalam mentafsirkan klausula 6.3, Mahkamah Rayuan memutuskan seperti yang berikut:

"[87] Clause 6.1 is a general indemnity clause which seeks to exonerate the defendant entirely. In like manner, cl. 6.3 seeks to limit the defendant's total liability under the terms and conditions to nothing more than RM500 for all claims.

.....

[89] Even if I am incorrect in so concluding, the defendant ought not to be allowed to rely on the conclusive evidence clause as the bank was negligent in accepting the signature of the accountant as an authorised signatory, as well as failing to check with either authorised personnel or an authorised signatory before paying out on the subject cheque. Even if the forged signature was difficult to ascertain upon examination, the fact that the further oral check by DW5 was done with persons who were neither the authorised personnel to verify the validity of the cheque, nor the authorised signatories, shows that the defendant did not exercise sufficient or adequate care in making or honouring the payment. This is a further reason for concluding that the defendant ought not to be allowed to rely on the exclusion or limitation clauses specified. For these reasons I conclude that these clauses do not exclude or limit the defendant's liability."

[58] Berdasarkan kedua-dua kes di atas, adalah menjadi undang- undang yang mantap bahawa sesuatu fasal pengecualian walau bagaimana luas dan am, tidak melepaskan defendant daripada beban untuk membuktikan

bahawa kerosakan atau kehilangan yang diakibatkan oleh defendant bukan disebabkan oleh kecuaian atau salah laku mereka. Di dalam kes di hadapan Mahkamah ini, adalah jelas bahawa terdapat bukti yang lebih daripada cukup untuk menunjukkan bahawa defendant telah cuai dan menyebabkan kehilangan kereta plaintiff tersebut.

Kesimpulan

[59]Berdasarkan alasan-alasan tersebut di atas saya dapati atas imbalan kebarangkalian, plaintiff telah berjaya membuktikan kesnya terhadap defendant. Oleh itu tuntutan plaintiff dibenarkan seperti berikut:

- (a) Jumlah ganti rugi sebanyak RM117, 215.80
- (b) Faedah ke atas jumlah ganti rugi pada kadar 5% setahun bermula dari tarikh writ sehingga tarikh penyelesaian penuh; dan
- (c) kos tindakan sebagaimana skala kos.

End of Document